

Наші презентації

Віталій Дончик. З потоку літ і літпроцесу.
— К. : ВД “Стилос”, 2003. — 556 с.

До книжки відомого критика й літературознавця чл. -кор. НАН України Віталія Дончика увійшли як бібліографічний покажчик праць автора, так і багато окремих статей від 50-х років й до сьогодні.

У хронологічному порядку вміщено, окрім статей і рецензій, виступи на “круглих столах” і конференціях, діалоги та інтерв’ю, портретні нариси, дещо з політичної публіцистики та ін. Як пише у передньому слові автор, “явлена тут хроніка загального й окремого може ж придасться доскіпливим (якщо такі ще не перевелися) дослідникам художнього процесу, ретельним призибувачам його характерних штрихів, рис і рисочок? Адаже те, що буває, так важко поскопити за тими природними чи волюнтаристськими змінами дня і ночі, злетів і розгромів упродовж, фактично, піввікового шляху української літератури — ота її глибинна, підводна течія — може, все ж відчується з поданої тут рухливої мозаїки процесу?.. Ота — як ми ставали вільними...”. Передмова Миколи Жулинського “Автопортрет у неповний літературний зріст”.

Євген Нахлік. Доля — Los — Судьба: Шевченко і польські та російські романтики / НАН України. Львівське відділення Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка. — Львів, 2003. — 568 с. (Серія “Літературні студії”. Вип. 8.)

Перша порівняльно-літературознавча студія творчості чільних поетів трьох слов’янських літератур — української (Шевченко), польської (Міцкевич) і російської (Пушкін). Яка

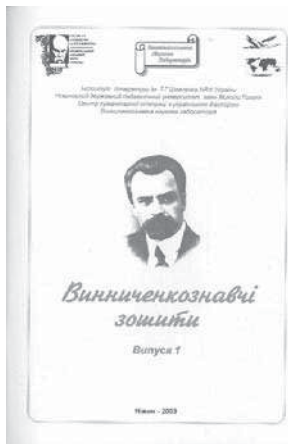
реальна доля реальної авторської особистості криється за міфотворчістю й міфологізацією кожного з цих поетів? — ось наскрізна проблема, осмислювана в монографії. Простежуються питання перцепції та рецепції, інтертекстуальні зв’язки, типологічні подібності й відмінності, мистецька самотність. “Кожен із досліджуваних митців слова, — зазначає автор, — пояснював світ, вибудовував його бачення, вдавався до філософських шукань крізь призму власного характеру, власної індивідуальності, національного менталітету, історичної долі своєї батьківщини, суспільних обставин та умов свого життя, набутого культурно-освітнього рівня й досвіду, історичному етапу, на якому перебував, а головне — відповідно до долі, яка судилася персонально йому з волі Провидіння”.

Філологічні семінари. Вип. 6. Література як стиль і спогад. — К. : ВПЦ “Київський університет”, 2003. — 171 с.

До збірника увійшли наукові студії учасників філологічного семінару в Київському національному університеті ім. Т. Г. Шевченка “Теоретичні й методологічні проблеми літературознавства”. Учасники семінару на черговому засіданні під назвою “Літерату-

ра як стиль і спогад” поставили собі за завдання з’ясувати зміст і обсяг категорії “стиль”, описати її трансформації і контексти, починаючи від теорії трьох стилів і до постмодерних дискурсів та ін. Окрім статей учасників семінару вміщено також статті вітчизняних та зарубіжних науковців, котрі взяли участь у дискусії або ж системно вивчають проблеми художньої мови та стилю.

Винниченкознавчі зошити. Вип. 1
/ Відп. редактор В. П. Хархун. — Ніжин: Видавництво НДПУ ім. М. Гоголя, 2003. — 153 с.

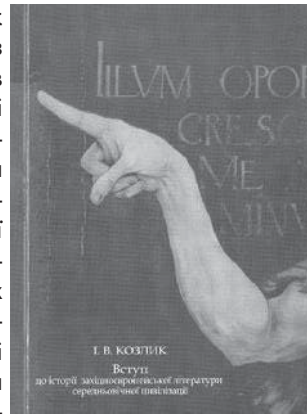

Збірник, заснований 2002 р. Винниченкознавчою науковою лабораторією кафедри української літератури Ніжинського державного педагогічного університету ім. Миколи Гоголя,

Інститутом літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України та Центром гуманітарної співпраці з українською діаспорою. “На сьогодні, коли прокоментовано іпостасність Винниченкових ролей, варто говорити про проблему “прочитуваності” письменника, розкодування багатозначних смислових структур його творів, осмислення тих модерних якостей, що визначають його художній почерк”, — говориться у вступі до збірника, який представляє першу спробу синтезу винниченкознавчих розвідок за останні роки.

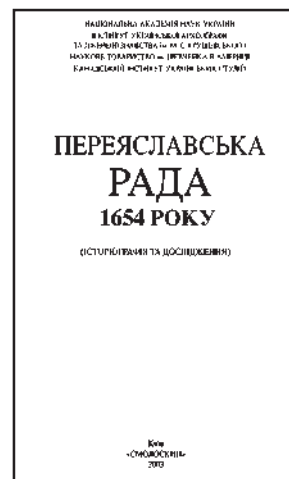
І. В. Козлик. Вступ до історії західноєвропейської літератури середньовічної цивілізації. Історико-культурний макроетап рефлексивного традиціоналізму. Доба Середньовіччя та епоха Відродження. — Івано-Франківськ: Поліскан; Гостинець, 2003. — 341 с. / Міністерство освіти і науки України, Прикарпатський університет ім. Василя Стефаника.

Посібник складається з таких розділів “Методологічні основи сучасного вивчення історії західноєвропейської літератури історико-культурних епох Середньовіччя і Відродження (літературознавчий аспект)”, “Західноєвропейська середньовічна література”, “Західноєвропейська література доби Відродження”. У своєму вступі про основні засади посібника в контексті актуальних проблем вищої філологічної освіти в сучасній Україні автор наголошує на тому, що “відокремлений розгляд Середньовіччя і Відродження як двох самостійних навчальних дисциплін дозволив би суттєво розширити проблемну насиченість, підвищити якісний рівень освоєння студентами певного історико-літературного матеріалу і більш конкретно і диференційовано розглянути провідні тенденції тогочасного літературного процесу”.

Переяславська Рада 1654 року: (Історіографія та дослідження). — К.: Смолоскип, 2003. — 888 с.

До 350-річчя Переяславської Ради спільними зусиллями Інституту української історіографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, Наукового Товариства ім. Т. Г. Шевченка в Америці та Канадського Інституту українських студій видано солідний том, в якому вперше в Україні в неспотвореному вигляді дається оцінка події, яка різко змінила весь хід української історії. Збірник складається з двох частин.

У першій вміщено наукові дослідження та науково-публіцистичні праці про Переяславську Раду, що з'явилися друком протягом XIX–XX ст. — від праць М. Драгоманова, В. Липинського, М. Грушевського, Д. Донцова — до самовідданої спроби М. Брайчевського в 70-ті роки пробити стіну замовчування і фальсифікації, зробленої в його знаменитій статті “Приєднання чи возз'єднання?”. Другу частину складають історіографічні та дослідницькі статті українських, канадських, польських авторів, що поглиблено розглядають проблему в кількох спеціальних аспектах.

Н. В. Зборовська. Психоаналіз і літературознавство: Посібник. — К.: АкадемВидав, 2003. — 390 с. (серія “Альма-матер”).

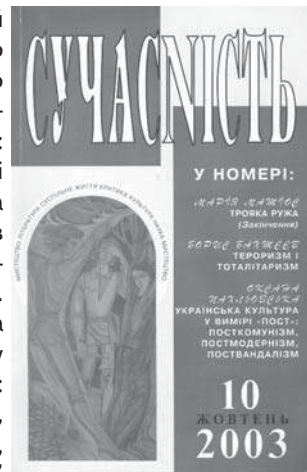

Книжка Ніли Зборовської “Психоаналіз і літературознавство” рекомендована Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Цей посібник відображає місце психоаналізу в культурній парадигмі XX століття і його вплив на літературну теорію і практику. Він призначений для студентів гуманітарних вузів, які вивчають психоаналіз, психологію творчості, літературознавство, а також для вчителів, які впроваджують нові інтерпретаційні методики в навчальний процес. З цієї метою в кінці видання подано зразок аналізу художнього тексту з використанням нетрадиційної герменевтики.

СУЧАСНІСТЬ. — №10. — 2003.

Проза представлена драматичною повістю Марії Матіос “Трояка ружа” (закінчення), поезія — віршами Світлани Мейти і Тамари Севернюк. У рубриці “Суспільне життя” зі своїми роздумами на актуальні теми висту-

пають Анатолій Русначенко (“Революцію готувати і продовжити: річниця УПА і сьогодні”) та Борис Бахтєєв (“Тероризм і тоталітаризм”). “Українська культура у вимірі “пост”: посткомунізм, постмодернізм, поствандалізм”

— тема статті Оксани Пахльовської. Друкуються також щоденникові записи Яна Райніса (в пер. з латвійської Михайла Григоріва), продовження спогадів Василя Лісового, закінчення біографічного твору Дмитра Стуса про Василя Стуса “Коли не я, то хто?”, розповідь Оксани Думанської про художницю Софію Караффу-Корбут. У рубриці “Критика” надруковано статті Івана Лисого “Ще раз про рецензування та дискусії навколо культури”, Леоніда Череватенка “Політ скрізь епоху” та Тетяни Бовсунівської “Типологія української пост-тоталітарної художньої деструкції світобудови”.

СУЧАСНІСТЬ. — №11. — 2003.

В одинадцятому номері журналу друкується роман Ірен Роздобудько “Ранковий прибиральник” та новела Василя Портяка “Охоронителі Діви”, поезія Леоніда Талалая, Тараса Федюка та Дмитра Кременя. Рубрика “Суспільне життя” представлена статтями Леоніда Климчука “Не сперечаймося всує, українці”, Олександра Бойка “Початок формування багатопартійної системи в Україні”. Сергія Грабовського “Професійні

Слово і Час. 2004. №1

українці” проти українських інтересів”. Зі своїми спогадами виступає Ірина Жиленко, Володимир Грабовський досліджує творчість композитора Миколи Лисенка в контексті утвердження національної музики в українському житті, Микола Неврлий роздумує над книжкою відомого словацького політолога Александра Дулеби, присвяченою відносинам між Україною і Словаччиною. Надруковано також інтерв'ю Тетяни Лисенко з Еммою Андіївською, рецензії Валентини Соболь на книжки Марії Матіос та Василя Слапчука на поетичну антологію “Станція Чернігів”.

КУР'ЄР КРИВБАСУ. – №11. – 2003.

Проза в цьому номері журналу представлена романом Олега Криштопи “Жах на вулиці В'язнів”, ранніми новелами Василя Шевчука “На вступі до Храму: моя рання проза” та новелами Андрія Кондратюка “Про царя Ма-

ленкова”, поезія — віршами Олександра Хоменка та Василя Андрушка. Надруковані статті Євгена Сверстюка “Нецензурний Стус”, Василя Рубана “Київська школа”, Юрія Барабаша “На позвах з мусянджовим бовваном (Причинки до теми “Шевченко і Петербург”)", Юрія Тарнавського “Модернізм, це теж гуманізм”, Степана Процюка “Мрія і попіл” (есеї), Євген Баран рецензує книжку Олександра Вільчинського “Дежа вю. Спроба повернення”.

Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – №4. – 2003.

Актуальна тема номера — концепція профільного навчання в старшій школі та реформа освіти. У рубриці “Наука — школі” надруковані статті Петра Білоуса “Художність, закодована в образах (Послання

Івана Вишенського “Викриття диявола-світодержця”), Наталі Осташко “Грона гніву” Джона Стейнбека — “Жовтий князь” Василя Барки: порівняльний аналіз в аспекті гуманістичної змістовності”, Оксани Смерек “Колорит ху-

дожного світу Емми Андіївської”, Григорія Клочека “Знак Григорія Гусейнова”. “Школа літературознавчого аналізу” представлена статтею Олега Демчука “Не розкіш, а необхідність” — програма спецкурсу для старшокласників “Види аналізу художніх текстів”, профільне навчання — пояснювальною запискою Григорія Семенюка та Василя Цимбалюка до “Програми для середньосвітньої школи з поглибленим вивченням української літератури”. Друкуються також вірші Петра Перебийноса, продовження роману Василя Захарченка “Пий воду зі криниці своєї...”, неопублікована стаття Миколи Куліша “Лист до редакції 10-7=3 (підготовка тексту та коментарі Галини Дутчак).

Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – №5. – 2003.

Надруковані статті Миколи Жулинського “Євген Плужник” (до 105-річчя поета), Володимира Панченка “Особливості українського літературного життя другої половини XIX ст (бесіда третя)”; Григорій Семенюк та Василь Цимбалюк представляють укладену ними “Програму для середньої загальноосвітньої школи з поглибленим вивченням української літератури у 8–11 класах, для класів із гуманітарним профілем, гімназій, ліцеїв та коледжів”. “Поетична сторінка” представлена віршами Галини Кирпи, сучасна проза — продовженням роману Василя Захарченка “Пий воду зі криниці своєї...”.

Багато матеріалів цього номера присвячено 85-літтю від дня народження Василя Сухомлинського.

КИЇВ. – №10. – 2003.

У черговому номері журналу надруковано вісім оповідань Анатолія Дімарова, закінчення роману Михайлини Омели "Мертва кров" та документальну повість Яна Козельського "Бальзак вінчався в Бердичеві"; поезія представ-

лена віршами Володимира Земляного, Миколи Гриценка та Станіслава Розсохи. На питання "Тарас Шевченко в моєму житті" відповідають Дмитро Кремінь і Микола Шудря, представлено архівні матеріали про справу Миколи Лукаша. Григорій Білоус

виступає з роздумами про життя і творчість Василя Стуса ("Роковий вересень"), Юрій Рой – з публіцистичною статтею "Недоспівана пісня...", Віктор Баранов розмовляє з народною артисткою України Ніною Байко.

БЕРЕЗІЛЬ. – № 11–12. – 2003.

Друкуються публіцистичні роздуми Івана Белебехи "Яким має бути Президент України?" та Рити Ярової "І з бідної хати часто виходить великий лицар"; один із останніх романів Володимира Дрозда "Книга отця Йосипа", нові поезії Ліди Палій (Канада), "Терпкі думки" з творчої спадщини Романа Купчинського із вступною статтею Ростислава Доценка. Розділ критики представлений статтею Інни Приходько "Євгенія Ярошинська: перекинчики в контексті української реальності", Нестір Тутешній інформує читачів про новий довідник "Письменники Харкова". Завершують номер іронічні римуванки Петра Осадчука.

Підготувала І. Хазіна

Передплачуйте "Слово і Час" – єдиний академічний літературознавчий журнал про українську та світову літературу.

Передплатний індекс – 74423

Слово Електронний варіант на Web-сторінці за адресою:

і www.world-and-time.iatp.org.ua

Час

Слово і Час. 2004. №1